

Studijní texty

Název předmětu: Řízení bezpečnosti

Téma: Bezpečnostní systém a krizové jevy v systémech.

Zpracoval: Ing. Miroslav Jurenka, Ph.D.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

Obsah

1. Systém, jeho prvky, vazby a chování.
2. Krizové jevy v systémech.
3. Bezpečnostní systém.

Úvod

K velmi frekventovaným slovům naší společnosti a armádu z toho nevyjímaje, patří pojmy „systém, systémové myšlení, systémový přístup, procesní řízení“ apod. Ve sdělovacích prostředcích často slýcháme, jak vláda či nějaké ministerstvo přijímá systémová opatření vedoucí ke zlepšení stavu. Co je ale pro tato opatření charakteristické a v čem se budou odlišovat od opatření předešlých, zřejmě nesystémových, to obvykle zůstává utajeno.

1. Systém, jeho prvky, vazby a chování.

▪ Systémové pojmy

Systém - abstrakce, které si lidé vytvářejí v procesu poznání; složitý reálný nebo abstraktní objekt, v němž rozlišujeme části, vztahy mezi nimi, vlastnosti. Vůči okolí vystupuje systém jako celek. Části systému jsou ve vzájemné interakci a interagují i se systémem jako celkem. Označujeme je jako prvky systému a vztahy mezi nimi nazýváme vazbami systému. Proto, abychom považovali reálný objekt za systém, je rozhodující náš přístup k tomuto objektu, způsob jeho pojetí, způsob práce s ním, nikoli jeho věcná povaha.

Struktura systému - množina prvků systému a množina vazeb mezi nimi.

Okolí - účelově definovaná množina prvků, které nejsou prvky daného systému, ale mají k němu významné vazby.

vstupy- vazby s okolím, jejichž prostřednictvím působí okolí na systém - vstupní prvek

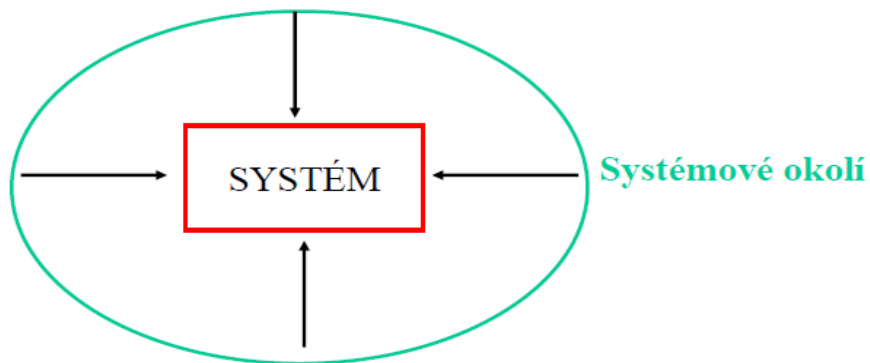
výstupy - opak vstupů - výstupní prvek

hraniční prvky- prvky s vazbou na okolí systému

hranice - množina všech hraničních prvků

Co je to „SYSTEM ?“

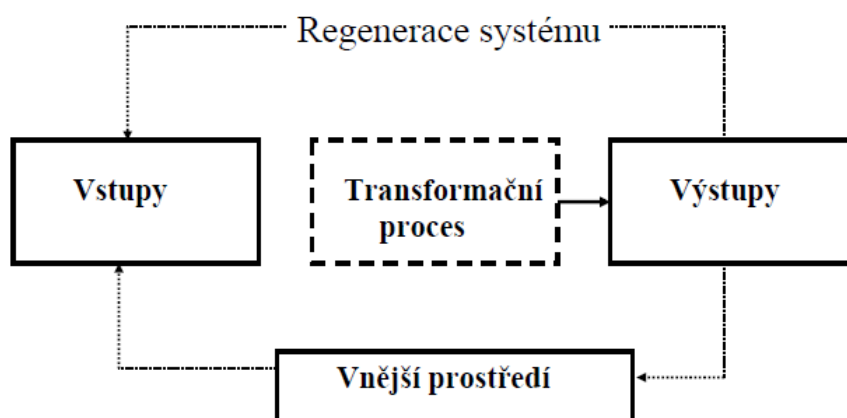
Lat. „Systema“.... Skládající se z prvků

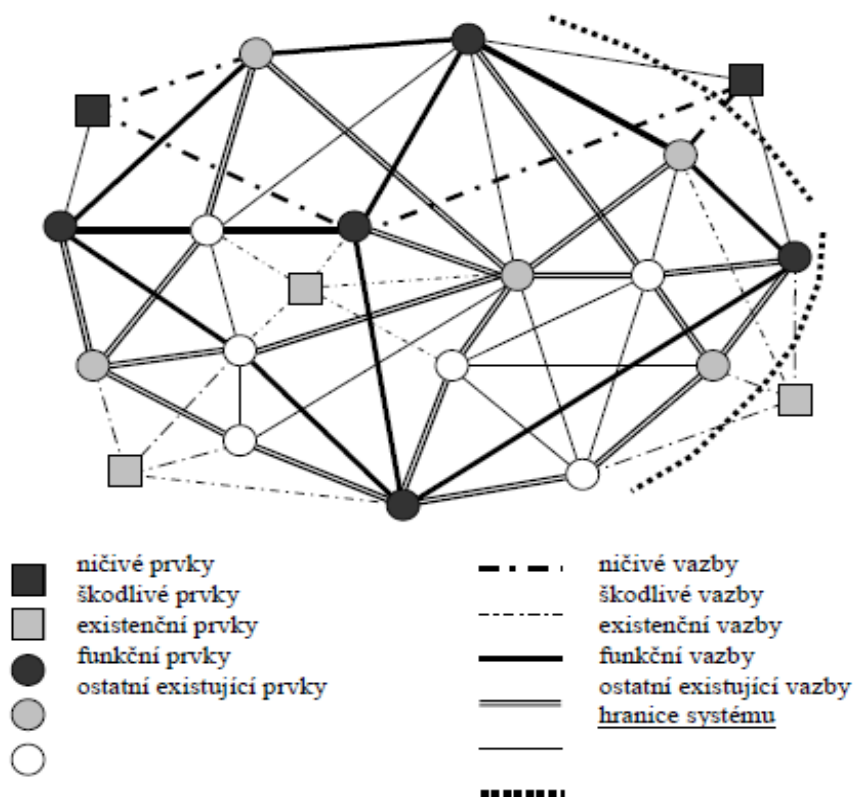
Stav systému souhrn přesně definovaných podmínek a vlastností systému v určitém časovém okamžiku.

Chování - způsob reakce systému na podněty, jak systém reaguje na určité situace

Transformace - způsob přeměn podnětů prvku subsystému nebo systému na jejich reakce

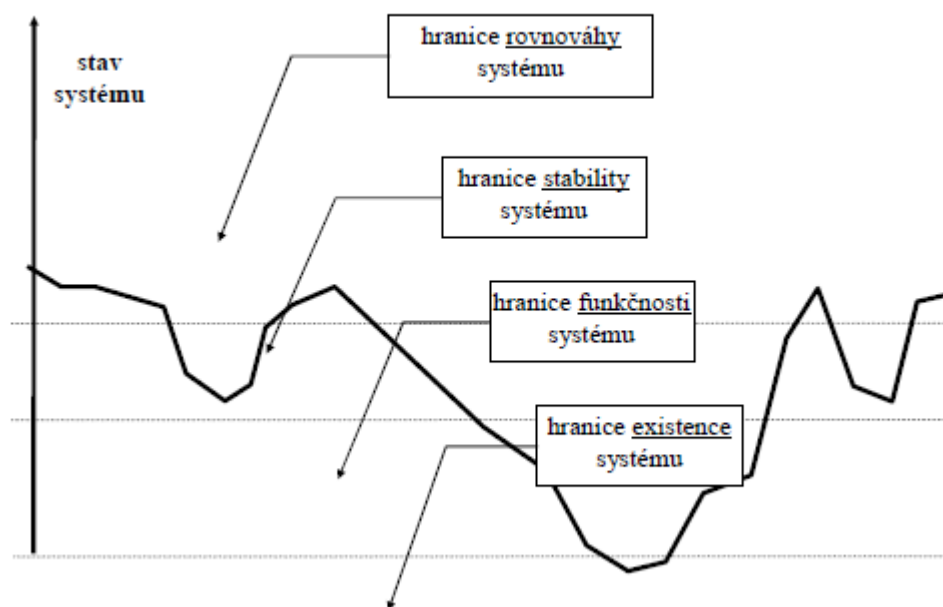

2. Krizové jevy v systémech

Krizové jevy a narušení stability systému:

Ke krizovým jevům dochází, pokud stávající stav, chování nebo vlastnosti systému se dostávají **do rozporu s podmínkami**, v rámci kterých se systém vyvíjí a tento rozpor již nejde drobnými změnami v systému nebo jeho okolí řešit.

3. Bezpečnostní systém

Zajištění bezpečnosti systému zahrnuje systémem a zejména jeho určitými částmi realizovaný soubor bezpečnostních opatření, jejichž realizací systém přizpůsobuje svůj stav, chování a vlastnosti intenzitě narušení své bezpečnosti.

Zajišťování bezpečnosti systému lze tedy členit na:

- zajištění vnější bezpečnosti systému,
- zajištění vnitřní bezpečnosti systému,
- zajištění ochrany systému.

Bezpečnostní systém je účelově definované, vnitřně strukturované a vůči svému okolí relativně samostatné seskupení prvků a vazeb a jimi realizovaných aktivit zabezpečujících koordinovaný postup při zajišťování bezpečnosti systému, jehož je součástí.

Bezpečnostní systém je tvořen:

- normotvornými prvky,
- řídicími prvky,
- výkonnými prvky,

- zabezpečovacími prvky,
- bázovými prvky.

Zdroji pro zajištění bezpečnosti jsou nezbytné zdroje potřebné pro výstavbu, přípravu a použití bezpečnostního systému a pro realizaci nezbytných bezpečnostních opatření.

Zdroje pro zajišťování bezpečnosti se člení na:

- lidské zdroje,
- finanční zdroje,
- věcné zdroje,
- informační zdroje.

Závěr

Institucionálním nástrojem bezpečnostní politiky státu je odpovídající bezpečnostní systém, jehož základní funkcí je integrovat, koordinovat a řídit jednotlivé složky a pružně reagovat na vzniklé hrozby.

Dojde-li k takovému narušení systému, který ohrožuje jeho samotnou existenci, nastupují krizové mechanismy řízení.

Úkoly pro samostatnou práci:

1. Prostudovat teorii systémů, prvky, vazby a jejich chování, krizové jevy v systémech.
2. Seznámit se problematikou bezpečnostního systému.